

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 604

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

*

Έν Αθήναις, 2 Φεβρουαρίου 1892

*

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις.	8.50
Έν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσσίᾳ.	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήττου Χατζοπούλου: Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, διήγημα. — Γεωργίου Πραδέλ: ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ, δραματικὸν μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — Έδμόνδου δὲ Ἀμίτς: ΙΣΠΑΝΙΑ.—ΠΟΛΥ ΠΛΟΥΣΙΑ, διήγημα κατὰ τὸν Paul Bonhomme, ὑπὸ Αἰδώπου.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντός Ἑθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΤΗΝ 31^{ΗΝ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1891

τοῦ Ζ' ἔτους τῶν «Εκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ κκ. Συνδρομηταὶ ἡμῶν ν' ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν τοῦ τρέχοντος Η' ἔτους, ἐπίσης καὶ οἱ ὀλίγοι καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν τοῦ παρελθόντος.

Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀποτείνομεν καὶ πρὸς τοὺς κκ. ἀνταποκριτὰς ἡμῶν, ὅσοι μέχρι τοῦδε δὲν ἀπέστειλαν τὴν ἐξώφλησιν τοῦ λογαριασμοῦ των. Εἶνε καιρὸς πλέον.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Μήπως δὲν εἶχε μάτια αὐτὸς νὰ ἰδῇ τὸν κίνδυνον τῆς κόρης του, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐκεῖ καθ' ἡμέραν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του; Ἄν ἐπισπεύσουν εἰς τὴν μετάθεσιν τόσον τὸ καλλίτερον. Ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτὴ ἀπὸ τὸ κατηραμένον ἐκεῖνον τόπον, ὅστις θ' ἀναζωπυρῇ κάθε στιγμή τὸ τραῦμα τῆς θυγατρὸς του, μοῦ φαίνεται, ὅτι εἶνε τὸ μόνον φάρμακον. Μάτια ποῦ δὲν βλέπονται, γλήγωρα λησμονιῶνται, καὶ ἴσως μὲ τὸν καιρὸν παρέλθῃ ἡ αὐτὴ φαντασιοπληξία τῆς Μαρίας.

Ἀλλὰ σὰν πολὺ εὐκολοεξηγήτην, θαρρῶ, αὐτὴν τὴν λογικὴν. Αὐτὸ τὸ τελευταῖον γράμμα τῆς δὲν ἐπιτρέπει τοιοῦτους λογισμούς... ἡ ἀλήθεια εἶνε ξηρά, μὰ ριζωμένη βαθειά. Τὸ κορίτσι μ' ἔλλα λόγια ἀγαπᾷ διαβολεμένα!, κ' αὐτὴ ἡ διάψευσις τῶν ἐλπίδων τῆς μὲ τρομάζει περισσότερον ἄφ' ὅτι τὸ λέγουν τὰ χεῖλη μου... Οὐφ! Τί νὰ κάμω!, τί νὰ κάμω!.. θ' ἀφήσω νὰ παρέλθῃ μιὰ ἐβδομάδα, τὸ πολὺ καὶ δύο, χωρὶς νὰ τῆς γράψω.

Ὅτι εἶδος γράμμα καὶ ἂν τῆς γράψω τόξα, θὰ τὴν πειράξῃ τρομερὰ εἰς τὰ νεῦρα· εἶνε τὸ ἴδιον ὥσάν νὰ ἔρριπτα ἓνα δεμάτι ξύλα εἰς τὴ φωτιά..

Καὶ ὥς τότε πιστεύω νὰ κακορθωθῇ κ' ἐκεῖνη ἡ μετάθεσις, δὲν ἔχει δυσκολίας αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, κ' ἐλπίζω κ' ἐγὼ

ν' ἀποδώσωμεν ὀπίσω τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν χαρὰν εἰς τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι...

ΙΑ'

Ἀγαπητὲ ἐξάδελφε!

Φαντάσου τὴν ἐκπληξίν μου σήμερα τὸ πρῶν, ἐνῶ ἐκαθήμην σιωπηλὴ, καὶ μονάχη εἰς τὴν αἴθουσαν, μπαίνει ὁ μπαμπάς, μ' ἓνα πονηρὸν μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη, καὶ μοῦ ἐγχειρίζει ἓνα γράμμα, ἐνῶ ἀπεσφράγιζε συγχρόνως ἓνα ἰδικόν του, καθήμενος παρὰ τὸ πλευρόν μου. Ἀνετινάχθηκα ἀπὸ τὴν θέσιν μου. Ἡ ἐπιστολὴ ἐχρονολογεῖτο ἐκ Πρεβέζης, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τῆς ἐπιστολῆς μοῦ ἦτο ἄγνωστος, πρᾶγμα ποῦ μ' ἀνησύχησε περισσότερον ἄφ' ὅτι θὰ ἐχαιρόμην ἂν ἦτο ἰδικόν του. Ὑπέθεσα κανένα δυστύχημα, κ' ἡ χεὶρ μου ἔτρεμεν ὅλη, μὴ τολμῶσα ν' ἀποσφραγίσῃ τὸν φάκελλον. Ὁ μπαμπάς ὅστις μ' ἐκύτταζε διὰ τῆς ἄκρης τοῦ ὀφθαλμοῦ του, μοῦ ἀρπάζει τὸ γράμμα, σχίζει τὸ κάλυμμά του, καὶ μοῦ λέγει θέτων τὴν ἐπιστολὴν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

— Δὲ θὰ σὲ φάη, τρελλοκόριτσο, διάβασέ το ἐπὶ τέλους!!

Ρίπτω μιὰ ματιὰ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ἥτις ἦτο ἀρκετὰ ἐκτενὴς καὶ βλέπω ὅτι ὑπεγράφετο ὁ διηγηματογράφος... Ἀνέπνευσα καὶ ἐδιάβασα ὅχι μ' ὀλίγην συγκίνησιν τὰς ἀκολουθοῦντας γραμμὰς, τὰς ὁποίας ὁ γράφων φαίνεται ὅτι εἶχε καταβάλλῃ μεγάλην προσπάθειαν νὰ τὰς σύρῃ, ὅσον τὸ δυνατόν εὐδιακρίτους, ὧν καὶ εἰς τινὰ μέρη δὲν ἠμπόρεσα νὰ βγάλω λέξι..

«Δεσποινίς!

Ἀπὸ τὴν βραδυὰν τῆς ἐπιβιβάσεώς μας εἰς τὴν Ὑδραν, παρῆλθον, ὧν δὲν ἀπατώμαι, δέκα καὶ πλέον ἡμέραι. Πιστεύω νὰ μὲ συγχωρήσῃτε ὑμεῖς, ἥτις ὑπῆρξατε τόσον καλὴ δι' ἐμέ, καθὼς καὶ ὁ ἀξιώσιμος πατήρ σας, διὰ τὴν βραδυότητα, ἣν ἔδειξα τοῦ νὰ σᾶς γράψω. Ὅταν μάθῃτε ὅτι ὁ καταγραμμένος ἐκεῖνος πυρετὸς μ' ἐκράτησε μέχρι τῆς χθὲς ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐδῶ ἀφίξεώς μας εἰς τὴν κλίνην, δὲν θὰ ἐξακολουθῇτε βέβαια νὰ μνησικακῇτε εἰσέτι ἐναντίον μου.

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ Πρέβεζα θὰ μ' ἀποδώσῃ ἐντελῶς τὴν ὑγείαν μου· διότι ὁ ἰατρὸς ὅστις μὲ παρεκάλεσε νὰ σᾶς χαιρετίσω βαθύτατα εἰς τὴν ἐπιστολήν μου, παρετήρησε μεγίστην ὕφεσιν ἐν τῇ νύκτῃ αὐτῇ ὑποτροπῇ τοῦ πυρετοῦ.

Σὰς βεβαιῶ, ἀγαπητὴ δεσποινίς, ὅτι ὅλοι ἐθλίβημεν μεγάλως ἐκ τῆς αἰφνιδίου αὐτῆς ἀναχωρήσεώς μας, καὶ δὲν παύομεν νὰ ὁμιλοῦμεν περὶ ὑμῶν καθ' ἑκάστην στιγμὴν. Τὰ μικρὰ ἰδίως ἔχασαν ὅλην τὴν εὐθυμίαν των καὶ τὴν παιδικὴν ἀφέλειάν των.

Ὁ Γιωργάκης, μὰς λέγει σιωπηλὸς πάντοτε, ὅτι κἄτι τοῦ λείπει, κἄτι ἔχασε, πῶς δὲν ξέρει πῶς νὰ τὸ ὀνομάσῃ κ' αὐτός, ἐνῷ ἡ Χρυσούλα συσπείρεται πάντοτε ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ πατρὸς τῆς καὶ κλαίει, κλαίει σιγαλὰ.

Ὅλοι σᾶς ἐπικαλοῦμεθα καὶ σᾶς ζητοῦμεν νὰ ἔλθῃτε. Διότι πιστεύω ὅτι θὰ σπεύσῃτε ν' ἀπολαύσῃτε τὴν ὥραίαν αὐτὴν ἐξοχὴν τῶρα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου, καὶ νὰ μᾶς ἀνακουφίσῃτε πολὺ διὰ τῆς ἀγαπητῆς παρουσίας σας. Ὁ κ. Μίχος μοῦ εἶπε σήμερον, ὅτι ἔγραψεν εἰς τὸν μπαμπᾶ σας, καὶ σᾶς προσκαλεῖ νὰ ἔλθῃτε τὴν προσεχῇ Δευτέρῃν μὲ τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Κυριακῆς.

Δὲν ἐτόλμησε νὰ γράψῃ ἀπ' εὐθείας πρὸς ὑμᾶς, ἐκ φόβου μήπως μνησικακῇτε κατὰ τι ἐναντίον του, καὶ δὲν θελήσῃτε νὰ ἔλθῃτε.

Μὲ παρεκάλεσε κ' ἐμὲ ἰδιαιτέρως νὰ σᾶς παραινίσω ν' ἀφῆσῃτε δι' ὀλίγας ἡμέρας τὸ ἐπαρχεῖον καὶ νὰ ἔλθῃτε. Θὰ ἤρχομην ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ σᾶς κάμω συνοδείαν ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν μοῦ τὸ ἐπέτρεψεν ὁ ἰατρὸς μου, ἐπειδὴ ἡ ὑγίεια μου καθὼς κ' ὑμεῖς γνωρίζετε οἱμοὶ! εἶνε τόσον ἀκροσφαλῆς.

Ἐλθετε λοιπόν, ἀγαπητὴ δεσποινίς, ἔλθετε διὰ νὰ σφίγξω τὴν χεῖρά σας, καὶ τὴν τοῦ ἰατροῦ μαζί, μίαν φορὰν ἀκόμη, καὶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῆς ψυχῆς μου, δι' ὅσας ἀδελφικὰς περιποιήσεις ἐπέδοψιλεύσατε εἰς ἐν ἀσθενικὸν παιδίον.

Εἶνε τόσον μαγικὸν τὸ ταξεῖδι τοῦ Ἀμβρακικοῦ, καὶ θὰ σᾶς φανοῦν τόσον ὥραϊα αἱ ὄχθαι τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Ἠπείρου, ὥστε θ' ἀποκομίσῃτε τὰς γλυκυτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

Θὰ ἴδῃτε ἀπὸ μακρὰν, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἀφροσπεφάνωτον θάλασσαν, ἐκ νέου τὸ χωρίδιον τοῦ Ἀράπη, ὅπου διήλθωμεν τόσον εὐτυχῇ μίαν νύκτα καὶ μίαν ἡμέραν, καὶ ὅπου ὁ

κακὸς μου θαίμων διατάρχζε τὴν ζωηρότητα τῶν ἐντυπώσεών σας, μὲ τὸν ἀλησμόνητον ἐκείνον πυρετόν.

Θὰ ἴδῃτε κατόπιν τὸ Μενίδι, τὸ ἐπίνειον αὐτὸ τῆς Ἀρτῆς, τὴν Βόνιτσαν, μὲ τοὺς καινουργεῖς οἰκίσκους τῆς καὶ τὸ ἐνετικὸν φρούριόν τῆς, λουομένην εἰς τὰ νερά τοῦ κόλπου, κ' ἀναλαμβάνουσιν κάθε στιγμὴν τὴν δροσερότητα καὶ τὴν χάριν τῆς παρθενίας, ὡς ἡ ἀρχαία θεὰ ἐν τῇ πηγῇ ἐκείνῃ τῆς Στυγὸς κατὰ τοὺς παλαιούς εὐτυχεῖς χρόνους.

Θὰ διέλθῃτε διὰ τῆς Σαλαώρας κατόπιν, ὅτε θὰ εἴσθε πλέον εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ὁρίων τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ μετὰ σύντομον πλοῦν θὰ καταπλεύσῃτε πρῶτ' ἄλλ' εἰς τὴν Πρέβεζαν, ὅπου θὰ εὕρῃτε πᾶν ὅ,τι θὰ σᾶς εὐχαρίστησῃ, ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν, καὶ χάριν ἀπερίγραπτον. Τὰ μικρὰ μόλις ἔμαθον ὅτι θὰ σᾶς γράψωμεν νὰ ἔλθῃτε ἀνέλαβον, θαρρεῖτε, τὴν ζωηρότητα τῶν παλαιῶν ἡμερῶν των.

Τὰ καυμένα τὰ μικρὰ, πόσον σᾶς λατρεύουν. Θὰ ἴδῃτε τὰ μέρη αὐτά, τὰ ὥραϊα αὐτά μέρη, διὰ τὰ ὅποια ἐστέναζε τόσον παθητικὰ ὁ ἀθάνατος Βαλαωρίτης μας, κύπτοντα μὲ τόσῃν μαγεῖαν, μὲ τόσῃν ἀπαράμιλλον φιλαρέσκειαν καὶ χάριν, καὶ καθρεπτιζόμενα ἐπὶ τῶν βαθυκυάνων ὑδάτων τοῦ εὐρέος κόλπου.

Ἐγὼ τὰ ἔχω ἴδῃ πλειστάκις, ὡς ἐκ τῆς γειτονίας τῆς πατρίδος μου, ἀλλ' εἰς ἐκάστην ἐνατένισίν των, ὅπως καὶ τῶρα, νομίζω ὅτι λούονται ἐκ νέου εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωᾶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

Καὶ ὅταν στοχάζηται κανεὶς ὅτι τὰ μέρη ταῦτα δὲν εἶνε πλέον Ἑλληνικὰ πρὸ τόσων αἰώνων — διότι πρέπει νὰ τὸ στοχασθῇ κανεὶς αὐτό, ἐπειδὴ ὁ τόπος δὲν παρουσιάζει ἐκ πρώτης ὀψέως τὴν καταθλιπτικὴν ἐκείνην πῆσιν τῶν ἄλλων μερῶν, ὑπὸ τῶν Τούρκων, τόσον ὅσον κινδυνεύει νὰ νομίσῃ ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἑλληνικὴν πόλιν — ὅτι μᾶτῃν ἀναμένουν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὴν ἀπελευθέρωσίν των, ν' ἀναπνεύσουν ἐκ τοῦ βάρους τῆς τυραννίας, λυπηρόν συναισθημα καταλαμβάνει τὴν ψυχὴν του.

Σὰς γράφω, καὶ ὁ ἥλιος ὅστις δῶκε πέραν πρὸς τὴν Ἠπειρον περιλούει ὅλην τὴν πόλιν, ὁλόκληρον τὴν ἀπέραντον ἑκτασιν τῶν ἐλαιῶνων τῆς, τὰ νερά τοῦ κόλπου, τὴν ἀντικεῖν γραφικὴν ἑλληνικὴν Ποῦντα, καὶ τὴν Λευκάδα κάτω, διὰ τοῦ ροδοχρόου πέπλου του, τόσον ἐναρμονίως, ὥστε φέρω ἐπὶ στιγμὴν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν χειλέων μου, διὰ νὰ κρατήσω ἕνα στεναγμόν ἀνερχόμενον ἐκ τοῦ βάρους τῆς καρδίας μου, ὥστε νὰ ἐθλίβετο αὕτη διὰ τὴν αἰώνιαν στέρησιν προσφιλοῦς προσώπου. Τόσον ἡ φύσις ἐδῶ ἔχει μεταδοτικότητα, τόσον ὁ κλίμων ἥλιος πρὸς τὴν δύσιν του κτυπᾷ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἀνθρώπου, ὡς θλιβερά, μελαγχολικὴ κηδεὶα τοῦ πλησίον του!

Τοιοῦτον θὰ ἦτο ἄλλοτε τὸ σκότος τὸ ὁποῖον τῶρα ἐπέρχεται βραδέως νὰ καλύψῃ τὴν γῆν, καὶ τὴν θαλάσσαν, καὶ τὴν πεδιάδα, καὶ τὰ ὄρη, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκείνην νύκτα πρὸ τῆς ναυμαχίας ἐκείνης τῶν δύο ἰσχυρῶν τῆς Ρώμης, καθ' ἣν διεκινδυνεύθη ἡ τύχη ὁλοκληροῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Μοῦ φαίνεται ὅτι βλέπω ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος τοῦ κόλπου φεύγουσαν τὴν χρυσὴν τριήρη τῆς Κλεοπάτρας, φεύγουσαν ὡς δειλὴν περιστερὰν, κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τῆς μάχης, τὴν βοήν καὶ τὴν διαμάχην τῶν συμπλεκόμενων λεγεόνων, καὶ τὸν δυστυχῆ Ἀντώνιον, τὴν καταβληθεῖσαν ἐκείνην μεγαλοφυΐαν ὑπὸ τοῦ μοιραίου καλλοῦς, ἐγκαταλείποντα στρα-

τὸν καὶ φίλους, καθήκον καὶ τιμὴν, μὴ ὑποχωροῦντα πρὸ
τοῦ φλογώδους πάθους, ὅπερ τοῦ ἡναψεν ἡ ἐρωτότροπος ἡγε-
μονίς, καὶ ἀκολουθοῦντα ὡς ὁ σίδηρος τὸν μαγνήτην πέρα,
πέρα πρὸς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος τὴν πτερόεσσαν τριήρη τοῦ
Ἰνδάλματός του.

Πόσοι Ἀντώνιοι παρασύρονται καὶ σήμερον ὑπὸ τοῦ ἀνικητοῦ κάλλους, καὶ πόσοι ὀλιγώτεροι ἀποσείουσι τοῦ αὐχένος των τὸ βάρος του, καὶ τῆς καρδίας των τὴν μαγικὴν ἐπίδρασίν του.

Οἱ Ἕλληνες ἐδῶ πλεονάζουν, σπανίως βλέπεις Τούρκον, καὶ
τόσον φαίνονται συμφιλωμένοι οἱ δύο οὔτοι λαοὶ ἐν τῇ ἁλ-
ληλοαποπνεύᾳ των ταύτῃ, ὥστε οὐδέποτε σχεδὸν ἐγείρονται
παράπονα. καὶ οὐδέποτε διαδραματίζονται αἱ ἀποτρόπαιοι
ἐκείναι σκηναί, αἱ τόσον συνήθεις ἐν τῇ ἐνδοτέρῳ Τουρκίᾳ.
Ἕλληνες ἔμποροι, Ἕλληνες ἐπαγγελματίαι, οὐχὶ σπάντως ἑλ-
ληνικὴ ἀρχή, καὶ ἀστυνομία.

Περιήλθεν⁹ χθές τήν πόλιν μετὰ τοῦ ἱατροῦ. Ἐκτός ὀλι-
γίστων ἐξαιρέσεων αἱ ὁδοὶ εἶνε σκολιῶδεις, ἐστρωμέναι μὲ
καλυτιρίμια, ἀληθῶς τρώγλαι.

καλυψίματα, ἀληθῶς τρωγλῆι.
Ἀπαντᾷ τις ἐν τῇ ὁδῷ τόσον ἀδελφικῶς ἠνωμένον τὸ σα-
ροῖκι τοῦ θερβίστη μετὰ τὸ καλυμμαύχιον τοῦ ιερέως, τὴν φου-
στανίλαν μετὰ τῶν τουλπαζίων, ὥστε ἐνδομύχως αἰσθάνεται
τις δικαίαν τινὰ ἀγανάκτησιν, καὶ γλυκεῖαν τινὰ ἐξ ἄλλου
ἀνακούφισιν.

Αἱ Χανούμισσαι εἶνε καὶ ἀσύγκριτον μετὰ τοὺς ποικιλο-
χρούς φερεντέδες των, μετὰ τὰ γραφικὰ ἀντεριά των, μετὰ τὰ
πυκνὰ ριασμᾶκια των, ἂν τύχη νὰ τὰς ἴδῃ τις εἰς τὴν ὁδόν,
ἢ εἰς γνώριμον οἰκίαν ...

... Ἐδῶ δὲν διακρίνω σχεδὸν τίποτε. Εἶνε τὸσον κακογραμμένοι αὐταὶ αἱ δέκα γραμμαὶ ἀπάνω κάτω, ποῦ δὲν διαβά-
ζεις ἄλλην λέξιν ἀπὸ τήν : ὁ κ. Μίχος, εἰς τὸ μέσον.

Εἰμπορεῖ τις ἀνενοχλήτως νὰ διέρχεται τὴν πόλιν, νὰ ἐπι-
σκέπτηται τὰ φρούρια τῆς, τὰ νεκροταφεῖα τῆς, τὰς ἐξουχίας
τῆς, τὰ ὀλιγόωρον ἀπέχοντά ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Νικοπόλεως,
τέλος νὰ αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὡς ἐν Εὐρωπαϊκῇ πόλει, ἀρκεῖ νὰ
δείξῃ τὸ διαβατήριόν του εἰς ἓνα κλητῆρα. Ὁ ἱατρὸς ἐδῶ ἀ-
πολαμβάνει καὶ ἀπὸ τοὺς ξένους, καὶ ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς του
ἐγκαρδίῳ συμπαιθεῖων, καὶ χθές ἔγινε μάρτυς γλυκυτάτων
ἐκδηλώσεων, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ, ὅπως μὴ ἔχη τις ἐχθρούς,
καθὼς εἰς ὅλας τὰς πόλεις τοῦ κόσμου, κ' ἐδῶ μάλιστα. Εὐ-
τυχῶς ὁμως ὁ κ. Μίχος δὲν ἔχει νὰ φοβῆται τίποτε. Ἐχει
ἰσχυρὸν φίλον καὶ πρόμαχον τῆς ζωῆς του, ἐάν δοθῇ ποτε ἀ-
νάγκη, καὶ πιστὸν φύλακα τῶν κτημάτων του τὸν μπάμπ'
'Αναγνώστην, τὸν καλὸν ἐπιστάτην του. Ὅλοι τὸν σέβον-
ται ἐδῶ, κ' ὅλοι τὸν ἐκτιμῶν ἀνεξικρίτως Ὑῶρκοι καὶ Ρω-
μηοί, εἴτε ὑπὸ συμπαιθείας, εἴτε ὑπὸ φόβου παραινούμενοι.

Τὸν εἶδα χθὲς ὅτε ἦλθε νὰ μὲ χειρετίσῃ. Εἶνε ἀρεμάνιος φοβερά, ἐν μέρει Ρωμηός, καὶ ἐν μέρει Τοῦρκος, ἀλλ' εἰς τὸ ἔπακρον ἀγαθός.

Ἰππεύει τὸν ματῶν του, μελάνοτριχα ἀτίθασσεν ἵππον
 ὠρηθέντα ποτὲ ὑπὸ τῆς μακαρίτιδος κεκυραίας συζύγου τοῦ
 ἱατροῦ. Φέρει ἐπὶ τοῦ εὐρέος ὤμου του ἀδιακόπως τὴν μα-
 κρὰν βαρεῖαν κερκίδιαν του, φορεῖ πολύπτυχον μακρὰν φου-
 στανέλιαν, φέρμπελιν ἐκ βελούδου, χρυσοκέντητον σελάχι,
 εἰς τὴν ὁσφύν, ἐκ τῶν πτυχῶν τοῦ ὁποίου προκύπτουν ὡς κε-
 φαλαὶ ἐχίνων αἱ φλωροκαπνισμέναι λαβαὶ τῶν ὀπλων του,

κόκκινα φουντωτά τσαρούχια, καὶ κομψὸν μικρὸν φεσάκι —
τὸ σύνθησις ἐδῶ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἀνεξαρτήτως θέσεως
καὶ ἐνθιότητος — φιλαρέσκως φερόμενον ἐπὶ τῆς τετραγώνου
ἀρειμανίου τὸ ὕψος κεφαλῆς του, ἐφ' ἧς σπινθηροβολοῦν δύο
μικραὶ σπηλαιώδεις, ἀλλ' εὐέξαπτοι ὀφθαλμοί, καὶ προεξέχον
δύο μικροὶ μίξοπόλιοι μύστακες. "Ὅταν σὰς χαιρετᾷ ἀποκτᾷ
τὸ πρόσωπόν του ποιάν τινα παρθενικὴν γλυκύτητα, καὶ ἡ-
μερότητα ἀρνίου. Διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ ἀπειροπληθῆ ἀνέκ-
δοτα περὶ τῆς ἐνδείξεως τῶν συμπάθειῶν καὶ τῆς ἀγάπης, ἣν
τρέφει πρὸς τὸν ἱατρόν. Μοῦ ἐσφίγγε τὸ χεῖρ τόσον ζωηρῶς,
ὥστε ἐκλονήθην ὡς φλοῖος καρύου εἰς αἰφνίδιον ρεῦμα ποτα-
μοῦ, καθ' ὅλον τὸ σῶμά μου : Ὁ ἱατρός τοῦ εἶπεν ὅτι πά-
σχω ἀπὸ συνεχεῖς πυρετοῦς, καὶ ἦλθα νὰ ἀναλάβω τὴν ὑγι-
εῖάν μου εἰς τὸν τόπον των. Μοῦ ἐσύστησε τότε τὴν ἐξοχὴν
τῆς Πρεβίτζης, βυζάξας προηγουμένως ἐκ τοῦ παγοῖσιου ἀρ-
κετὴν ὥραν τὴν μαστίχην του.

— 'Αμ' νάρθῃς εἰς τὸ κτῆμα ὅξω, νὰ κάμῃς μούτρα, νά, μὲ τὴν ὀκλί !...

με τὴν ὁαὶ !..
 Τὸν ἡ' χαρίστησα θερμῶς, κ' ἀνέβηλα τὴν ἐκδρομὴν
 μας διὰ τὴν προσεχῆ ἄφιξίν σας, περὶ τῆς ὑποίας ὡ-
 μίλησα καὶ ἐγώ, καὶ ὁ ἱατρός. Ἐχάρη μεγάλως, διότι δὲν
 ἔχει ταξειδεύσῃ πολὺ ὁ καλὸς ἄνθρωπος, ὅτε ἔμαθε ὅτι θὰ ἦδη
 ἓνα ἑλληνικὸν ἔπαρχον, καὶ μίαν κόρην ἐλευθέραν, σύγχρονον
 Ἑλληνίδα. Κ' αὐτὸς ἐξ ἐνστίκτου βέβαια παρακινούμενος
 διὰ τὰς ὑμετέρας ἀρετάς, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δει-
 πνου, πάντοτε περὶ ὑμῶν ὠμίλει, εἰς τρόπον ὥστε προέπιεν
 εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ ὑμῶν, μὲ μεγάλην διάχυσιν, καὶ ἡ λοιπὴ
 ὁμήγυρις ἐκλονήθη ζωηρῶς. "Ο,τι καὶ ἂν σὰς γράψω τέλος
 δὲν εἶνε οὐδέν, πρὸ τῆς θέας καὶ τῆς ἀπολαύσεως, αἵτινες σὰς
 ἐπιφυλάσσονται, καὶ πρὸ τῆς θερμῆς ὑποδοχῆς ἥτις σὰς ἀνα-
 μένει. Ὁ ἀγαπητὸς σας μπαμπὰς θὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ
 ἐξοικονομήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπαρχείου δι' ὀλίγας ἡμέ-
 ρας, καὶ ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν θέσιν του, τὸν ὄντως ἀξιότιμον
 γραμματέα του κ. Παρέαν.

Σας περιμένωμεν άνυπομόνωως επί τοῦ ἀτμοπλοίου τήν προ-
σεχῇ πρωίαν τῆς Κυριακῆς.

Δέξασθε τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τοῦ καλοῦ σας φίλου».

— Τί λές, λοιπόν, Μαράκη μου, θὰ πᾶμε; .. ναι!, ἔι;
μοῦ εἶπε, λίαν εὐθυμὸς ὁ μπαμπάς, μόλις ἡτοιμαζόμεν ν' ἀ-
ποθίσω τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τῶν γονάτων μου.

Δὲν ἠδυνήθην νὰ τοῦ ἀπαντήσω εὐθύς. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐκείνη πρόσκλησις, ἡ βαθεῖα συγκίνησίς μου ἐκ τῆς ἀναγκώσεως τῆς θερμῆς ἐπιστολῆς τοῦ καλοῦ ἐκείνου νέου, χίλια τόσα πράγματα, χίλια τόσα ὄνειρα ἐκφυγαδευθέντα εἰς τὰ βάθη τῆς ἀπογνώσεως καὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως, κ' ἐπελθόντα ἐξαφνικὰ-ἐξαφνικὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου μὲ ὅλην τὴν γλυκειὰν των λάμψιν, μὲ ὅλην τὴν προσέλκυσίν των, μὲ συνεκίνησαν πολὺ, πολὺ... "Ἐρχισα ν' ἀναπνέω, νὰ ζῶ. Ἡ εὐτυχία λοιπὸν δὲν ἐχάθη δι' ἐμέ, θὰ τὴν ἐπανεύρισκον ἐκεῖ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἀμβραχικοῦ κόλπου, θὰ τὴν ἤρπαζα μαζὶ μὲ πλεόν, δὲν θὰ τὴν ἄφινα νὰ φύγῃ, νὰ φύγῃ, θὰ τὸν ἐπανέβλεπον, θὰ ἐκράτουν τὰ μικρὰ εἰς τὴν ἀγκάλην μου, καὶ θὰ ἐσφιγκον τὴν χεῖρά του, τὸ χεῖρ τοῦ πτωχοῦ διηγηματογράφου, θὰ ἐγελοῦσεν ὁ τόπος γύρω μου, θὰ ἐγελοῦσα ἐγὼ, οἱ ἄλλοι ὅλοι, ἡ Σοφία, — διότι θὰ τὴν ἐπαίρναμε κ' αὐτὴ βέβαια — ὁ μπαρμπάς, ὁ καυμένος, ποῦ ἀνησυχεῖ τόσον πολὺ τόρα τελευταίως μὲ τὴν ἀσυνήθη αὐτοῦ μεγαγχολίαν του.

“Ὅλ’ αὐτὰ ἐπὶ ἤρχοντο ταχέα, ἔκθαμβα, ροδινά, ροδινά, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, κ’ ἡ κεφαλὴ μου τέλος κατέστη, ἐκ τῶν συγχῶν ἀλληλοδιαδόχων αὐτῶν σκέψεων, ἓνα χάος συγκεχυμένον, κ’ ἔπεσα ἐξαντληθεῖσα εἰς ἓνα καναπέ. Ὁ μπαμπᾶς ὥσπερ ν’ ἀνεγίνωσκεν εἰς τὰ βάθη τῆς κεφαλῆς μου, καὶ τῆς καρδίας μου μ’ ἐνηγκαλίσθη τότε, μ’ ἐφίλησε γλυκά, γλυκά εἰς τὸ μέτωπον, μ’ ἐκράτησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ὥσάν ἄλλοτε μικρὰν κόρην, εἰς τὰ γεροντικά γόνατά του, καὶ μ’ ἠρώτησε κατόπιν ἐκ νέου τρυφερότατα :

— Θὰ πᾶμε, λοιπόν, Μαράκη μου, διὰ νὰ βγάλω εἰσιτήρια, θὰ πᾶμε, εἰ; ἔπειτα θὰ σ’ ὠφελήσῃ τόσον ὁ θαλασσινὸς ἀέρας.

Δὲν ἐκράτηθην. Ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ ἐξώστου ἐφαίνετο τὸ ἀτμόπλοιο εἰσερχόμενον ὡς ἄλλοτε εἰς τὸν λιμένα, καὶ συρίζον ἤχηρως. Ὁ μυχὸς ἐγέλα ὅλος, καὶ αἱ λευκαὶ οἰκίαι ἐκαθρεπτίζοντο εὐμορφα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του. Οἱ γλάροι, ἐπετούσαν χρωποὶ, προάγγελοι, ἔλεγε, τῆς εὐτυχίας μου. Τώρα τὸ ἀτμόπλοιο δὲν ἐφαίνετο γίγας βαρὺς, τίγρις ἀποτρόπαιος, ὡς πρὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Τὸ ἔβλεπα τόσον ἡσυχον, τόσον θελκτικόν, κυλιόμενον εἰς τ’ ἀφρισμένα κύματα, τὰ ὅποια τοῦ ἐγλυφαν ρυθμικῶς τὰς μακροσκελεῖς πλευράς του, καὶ τὸ ἐξέλαβα ὡς γλυκεῖάν τινα ὕπτασίαν ὀνείρου, ἐρχομένην νὰ μ’ ἀφαρπάσῃ εἰς τὰς πτέρυγας τῆς, καὶ νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὴν ποθητήν, εἰς τὴν χρυσοῦν ἐκείνην χώραν τοῦ μέλλοντος, ἐν ᾗ ἐμεῖδία ἡ εὐτυχία μου, καὶ ἡ ζωὴ μου.

Δὲν ἐκράτηθην... Ἐπεσα κ’ ἐκρύβην εἰς τὴν ἀγκαλίαν τοῦ μπαμπᾶ, καὶ τοῦ εἶπα ἐκεῖ μὲ φωνὴν πνιγμένην εἰς δάκρυα εὐτυχῆ, εὐτυχῆ :

— Ναί ! θὰ πᾶμε, καλέ μου μπαμπᾶ, θὰ πᾶμε.

Καὶ τότε νὰ περιμένῃς ἐπιστολήν κ’ ἐντυπώσεις μου ἀπὸ τὴν Πρέβεζαν, ὅπου φεύγωμεν ἀπόψε, καὶ θὰ μεινῶμεν κατὰ πάσαν πιθανότητα μίαν ὁλόκληρον ἑβδομάδα. Ἐτηλεγραφήσαμεν κ’ ἀναχωροῦμεν εὐτυχεῖς καὶ οἱ τρεῖς.

Τὴν Σοφίαν τὴν καλὴν Σοφίαν δὲν τὴν χωρῶ τὸ σπῆτι ἀφ’ ὅτε ἔμαθε κ’ εἶδε πῶς μ’ εὐχαριστεῖ πολὺ αὐτὸ τὸ ταξίδι. Ἀλλὰ γιατί δὲν μοῦ γράφεις παληόπαιδο ;

Ἐχω τόσον καιρὸν νὰ λάβω γράμμα σου· σέ συγχωρῶ ὅμως τότε εἰς τὴν χαράν μου. Βλέπω ὅτι δὲν ἔχεις καιρὸν νὰ θυμῇς τὴν πτωχὴν ἐξαδέλφην σου αὐτοῦ πέρα, ἐνθα τίποτε δὲν σοῦ λείπει ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς μου εὐτυχίας, ἥτις τίς οἶδεν ἂν θὰ διαρκέσῃ πολὺ πάλιν...

Σὲ φιλῶ εἰς τὰ μάτια

ἡ ἐξαδέλφουλα σου

ΜΑΡΙΑ»

Κατάλαβα πειὰ πῶς ὁ τόπος ἐκεῖ πέρα θὰ εἶνε γεμάτος μάγια, γιατί ἄλλοιῶς δὲν ἐξηγοῦνται τὰ πράγματα... Τί ἐκπλήξεις εἶν’ αὐταὶ ποῦ μοῦ ἐρχονται ἀπὸ ἐκείνην τὴν Νεραϊδαν τ’ Ἀμβρακικοῦ !...

Κοντεύω νὰ πετάξω κ’ ἐγὼ χωρὶς φτερά, πλησίον τῆς διὰ νὰ σφραγίσω τὴν εὐτυχίαν τῆς, διὰ νὰ μὴ τῆς φύγῃ πλέον...

“Α ! ἀπόψε θὰ τὰ πιούμεε διπλὰ τὰ ποτήρια εἰς τὴν «Ἡβῇ» μὲ τὸν Παῦλο...

IB’

Ἀγαπημένε ἐξαδέλφε !

Ἐλάβαμεν τὰ τηλεγραφήματά σου, καὶ σ’ εὐχαριστοῦμεν ὅλοι, ὅλοι ἀπὸ καρδίας. Ἀχ ! ποῖός θὰ τὸ ἔλεγε πῶς θὰ ἤρχοντο τόσον γοργά, ἔτσι εὐχάριστα τὰ πράγματα. Φεβοῦμαι μὴ πᾶθω ἐξ ὑπερβολικῆς εὐτυχίας !... Εἶμαι τρελλή, τρελλή, πετῶ, τραγωδῶ, μαγεῶ ὅλους, τὸν ἑαυτὸν μου, ὥσάν ἀληθινὴ Νεραϊδα τοῦ Ἀμβρακικοῦ μου· διότι δὲν θὰ φύγω ποτὲ πλέον ἀπ’ ἐδῶ.

Ἐδῶ θὰ ζήσω, ἐδῶ θὰ πεθάνω. Ὁ μπαμπᾶς ἐζήτησε μιὰ γιὰ πάντα τὴν παραίτησίν του. Ἐτρομάξαμεν νὰ τὸν πείσωμεν, νὰ τὸν καταφέρωμεν... Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχω καιρὸν νὰ σοῦ γράψω ὅλας τὰς τελευταίας συγκινήσεις μου, τὰ ὑστερνὰ παθήματά μου, κ’ ἐγὼ δὲν εὐχαίρῳ οὐδὲ στιγμὴν νὰ ἀποσυρθῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Ὅλη ἡ Πρέβεζα, θορρεῖς πλημμυρίζει τὸ σπῆτι τοῦ ἱατροῦ μου, καὶ ζευγάρια, ζευγάρια τὰ χέρια ἐρχονται νὰ σφίγγουν τὰ ἰδικὰ μας. Ὁ μπαμπᾶς ἐγνωρίσθη μὲ μερικὸς προξένους ἐδῶ καὶ δὲν τὸν ἐνδιαφέρει τίποτε πλέον ἀπὸ τὴν μητροπολιτικὴν.

Ἀνυψώθη πολὺ ὁ μπαμπᾶς, ἤρχισε νὰ κατηγῆται εἰς τὰ σοβαρότερα ζητήματα τῆς διπλωματίας. Ὅμιλεῖ πάντοτε περὶ Ἑλλάδος, κ’ ἀκούει, ἀκούει ἀδιάκοπα τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα. Εἶνε καταμαγευμένος !...

Ἡ Σοφία χορεύει εἰς τὸ μαγειρεῖον μὲ τὴν θεῖα Μαντώ, τὴν μαγειρίσαν τοῦ ἱατροῦ, τὰ μικρὰ μὲ ξεκουφαίνουσιν μὲ τὸ «μαμά» των — ἄχ ! τί γλυκὰ ποῦ τὸ λένε — καὶ ὁ διηγηματογράφος ἀρχίζει νὰ κοκκινίζει. Κ’ ἡμεῖς, κ’ ἡμεῖς οἱ δύο μας δὲν χορταίνουμεν ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπωμεθα, καὶ βλέπωμεθα διὰ νὰ μὴ χορταίνουμεν.

Τί ἀνέλπιστος εὐτυχία, καλέ μου Γιωργῆ, κατόπι τῶν φρικωδῶν συγκινήσεων... Καὶ τότε ἀρχίζω τὴν περιγραφὴν τῶν τελευταίων βασάνων μου, ἀλλὰ τί εὐτυχισμένα βασάνη, ποῦ τόσον τυφλόνεται κανεὶς ὅταν τὰ ὑποφέρῃ, καὶ δὲν δύναται ν’ ἀπολαύσῃ τὴν ἀνεκτίμητον εὐτυχίαν των.

Φαντάσου, ὅταν ἐξημερωθήκαμεν εἰς τὴν Πρέβεζαν κ’ ἡγυροβολήσαμεν, βλέπω μίαν βάρκαν, ποῦ ἤρχετο φτερωτή, φτερωτὴ θὰ ἔλεγε, πρὸς ὑπόδοχὴν μας, ἄνευ ἐκείνου.

Ἐκράτηθηκα ἀπὸ τὸν βραχίονα τοῦ μπαμπᾶ διὰ νὰ μὴ πέσω εἰς τὴν θαλάσσαν. Ὑπόπτεισα ἄμέσως δυστύχημα. Ὁ νοῦς μου ὅλῳ κακῶς προέβλεπε.

Σὲ μιὰ στιγμὴν ρίπτονται εἰς τὴν ἀγκαλιά μου τὰ μικρὰ. καὶ μὲ χαιρετᾷ ἐδαφικῶς ὁ διηγηματογράφος. Δὲν εἶχα σταλιά αἶμα μέσα μου· δὲν ἐτολμοῦσα λέξι νὰ εἰπῶ, ὁ μπαμπᾶς μὲ προέλαβε :

— Κ’ ὁ κύριος Μίχος, ἐρωτᾷ τὸν νέον, εἶνε καλὰ εἰς τὴν ὑγίειαν του.

— Ἀ ; ναί, μὲ συγχωρεῖτε, ποῦ δὲν... ἀπάντησε γοργῶς, ὁ κύριος Μίχος, λείπει ἀπὸ χθὲς τὴν νύκτα ἐξω εἰς ἓνα φίλον του ἀσθενῆ, καὶ μᾶς εἰδοποίησε σήμερον τὸ πρωί, ὅτι δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς μεσημβρίας, καὶ ζητεῖ τὴν ἐπισκευήν σας.

(Ἐπεται συνέχεια).